

LUBRANIEC

GMINA

An aerial photograph of a lush green landscape in Lubraniec, Poland. A winding river flows through the center, surrounded by dense forests and open fields. In the distance, a small town with red-roofed buildings is visible under a clear sky.

Urząd Miejski w Lubrańcu

ul. Brzeska 49, 87-890 Lubraniec
tel. 54 286 20 17, fax 54 286 24 98
e-mail: urzad@lubraniec.pl
www.lubraniec.pl

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Lubrańcu

ul. Plac dra M. Szulca 1, 87-890 Lubraniec
tel. 54 286 22 25
e-mail: mgbp_lubraniec@op.pl

Lubranieckie Centrum Dziedzictwa Kulturowego

ul. Brzeska 10, 87-890 Lubraniec
tel. 54 286 23 26
e-mail: mgok@lubraniec.pl

POŁOŻENIE

Gmina Lubraniec ma charakter miejsko-wiejski. Położona jest w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w odległości około 23 km od Włocławka. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 270 Brześć Kujawski – Koło. Gmina położona jest w obrębie makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego i mezoregionu Pojezierza Kujawskiego.

POWIERZCHNIA I WARUNKI NATURALNE

Gmina Lubraniec zajmuje powierzchnię 148,18 km², z czego 88% stanowią użytki rolne, natomiast 4% – użytki leśne. Ukształtowanie terenu jest monotonne. Najbardziej urozmaiconym jego elementem są doliny rzek Zgłowiączka i Lubieniec. Większość terenu gminy stanowią użytki rolne i kompleksy leśne.

HISTORIA

W czasach I Rzeczypospolitej miejscowość znajdowała się w granicach województwa brzesko-kujawskiego, w powiecie brzesko-kujawskim. Lubraniec może poszczycić się bardzo ciekawą i bogatą przeszłością. Dziś przyjmuje się, że nazwa miasta pochodzi od pierwotnej nazwy „Ludbrancz”. Wyraz lechicki „lut” oznaczał „surowy”, „ostry”. Dawne „prand” brzmi zaś jak „prąd”. Dlatego nazwa osady oznaczała pierwotnie „ostry, gwałtowny prąd”. Tezę tę uwiarygodnia położenie Lubrańca nad rzeką Zgłowiączką. Możemy przypuszczać, iż miejscowość należy do rządu starszych na terytorium Kujaw. I to mimo tego, że pierwsze potwierdzone wzmianki o Lubrańcu pochodzą dopiero z okresu 1325-1327. Pewnym jest, że Lubraniec jako miejscowość rodowa Godziembitów odgrywał ważną rolę już w okresie przed podziałem dzielnicowym. W epoce średniowiecza i początkach epoki nowożytnej rozwój społeczno-gospodarczy osady uwarunkowany był położeniem jej przy trakcie biegnącym z Kowala ku Wielkopolsce. Ważną rolę w tym względzie pełniła również Zgłowiączka, która wówczas była rzeką żeglowną, łączącą się ze szlakiem wodnym Warta – Gopło – Noteć. Nowe funkcje Lubraniec zaczął pełnić wraz z otrzymaniem praw miejskich w dniu 14 kwietnia 1509 r. Uzyskanie tegoż prawa było wynikiem zabiegów prowadzonych przez biskupa poznańskiego Jana Lubrańskiego, dla którego Lubraniec był miejscowością rodową. Przywilej króla Zygmunta Starożytnego nadawał Lubrańcowi szereg praw. Wśród nich do najważniejszych zaliczyć trzeba: przeniesienie mieszkańców z prawa polskiego na magdeburskie z jednoczesnym wyłączeniem ich spod kompetencji sądowych wojewodów, kasztelanów, starostów, sędziów i podsędków; prawo do odbywania trzech jarmarków rocznie, jak również targu w każdą sobotę; zwolnienie ludności Lubrańca na okres lat czterech od płacenia ceł, myta i piwnego czopowego. Ciekawostką jest fakt, że mimo takich udogodnień akt lokacyjny miasta nie wszedł w życie natychmiastowo, lecz został ponownie dnia 5 marca 1512 r. w Krakowie przez tego samego władcę. Pozytywny wpływ przywileju znalazł swoje odzwierciedlenie w stale rosnącej liczbie ludności. W początkach XVI w. w Lubrańcu zamieszkiwało około 140-150 osób. W porównaniu do czasów przedlokacyjnych, kiedy miejscowość liczyła nie więcej niż 60 mieszkańców, był to zatem wzrost znaczny. Zapoczątkowany za czasów Lubrańskich rozwój miasta miał swoją kontynuację również w późniejszym okresie. Szczególnie duże zasługi ma w tym ród Dąbskich, których własnością Lubraniec był od dnia 27 lutego 1690 r. Nowi właściciele bardzo szybko zaczęli podejmować działania mające na celu doprowadzenie nabytych dóbr ku rozwojowi. Antoni, wojewoda brzeski, a potem Ksawery, od ostatnich monarchów polskich uzyskali przywileje sprzyjające rozwojowi handlu. Po II rozbiórce w 1793 r. Lubraniec włączono do Królestwa Prus, później do Księstwa Warszawskiego, a następnie do Cesarstwa Rosyjskiego. W latach 1792-1802 właściciele Lubrańca Mierosławscy dokonali częściowej rozbioru starego zamku, by na jego fundamentach pobudować nowy pałac, w stylu późnoklasycystycznym według projektu architekta Hilarego Szpilowskiego. W 1819 r. władze rosyjskie zlikwidowały Zakon Kanoników Regularnych. Po powstaniu styczniowym Lubraniec decyzją władz carskich z 19 maja 1870 r. pozbawiony został praw miejskich i odtąd posiadał ustrój gminy wiejskiej przynależącej do gminy Piaski.

W latach 1905-1906, z wykorzystaniem znacznych fragmentów starej świątyni, pobudowano nowy kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Szkaplerznej, w stylu neogotyckim, według projektu architekta Tomasza Pajdzerskiego, staraniem księdza proboszcza Stanisława Muznerowskiego. Polichromie wewnątrz kościoła wykonał w latach 1933-1935 artysta malarz Bronisław Kopczyński. W 1908 r. Lubraniec uzyskał połączenie do sieci kolei wąskotorowej, biegnącej do Włocławka i Sompolna. Na terenie tzw. „Doliniaka”, подарowanego przez rodzinę Grodzickich, Towarzystwo Ziemiańskie powołało w 1913 r. Jednoročzną Żeńską Szkołę Gospodarstwa Wiejskiego. Szkoła ta, choć wielokrotnie zmieniała swą nazwę i profil nauczania, istnieje do dziś jako Zespół Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu-Marysinie. 9 listopada, z polecenia niemieckich władz okupacyjnych, Lubraniec odzyskał prawa miejskie. W latach 1924-1926 w miasteczku wybudowano młyn motorowy napędzany ropą. W latach 1922-1926 wzniesiono nową siedmioklasową szkołę powszechną (obecnie siedziba LO). W 1930 r. oddano do użytku budynek Domu Ludowego, służący różnym organizacjom społecznym. 10 września 1939 r. oddziały wojsk niemieckich wkroczyły do Lubrańca. Rozpoczęła się kilkuletnia okupacja, której najtragiczniejszym skutkiem była eksterminacja ludności żydowskiej w getcie w Łodzi oraz w obozie w Chełmnie nad Nerem. Po wojnie, w latach 1945-1947 w rejonie Lubrańca działało wiele grup zbrojnego podziemia niepodległościowego, przeciwstawiającego się wprowadzeniu komunizmu

w Polsce. Po zakończeniu wojny w budynku pałacu i w jego otoczeniu utworzono pierwszą w Lubrańcu szkołę średnią, która – obok stale rozwijającej się Szkoły Rolniczej w Marysinie – była krzewicielką wiedzy i kultury. W 1976 r. oddano do użytku nowy budynek Szkoły Podstawowej, zlokalizowany na terenie dawnego folwarku Piaski, a po roku powstał jeszcze 12-rodzinny dom nauczyciela. Po wielu latach, w 1973 r. powołano do życia gminę i miasto Lubraniec (wskutek tego skończyło się wchodzenie sobie w kompetencje na wielu płaszczyznach gminy Piaski i miasta Lubrańca), stanowiącą nową jakość w dotychczasowym zarządzaniu tymi ziemiami. Obecnie Lubraniec i dawny majątek Piaski stanowi jeden nierozzerwalny organizm.

ZABYTKI

W Dąbju Kujawskim znajduje się drewniany kościół pw. Świętej Trójcy, zbudowany w latach 1789-1790 przez Ignacego Zagajewskiego, oraz pozostałości unikalnego dworku o zabudowie alkierzowej z połowy XIX w. Warto też zobaczyć tu cmentarz rzymskokatolicki z początku XIX w. oraz park krajobrazowy z przełomu XVIII i XIX w. Ciekawym miejscem jest również budynek dawnej szkoły powszechnej z okresu międzywojennego z unikatowym freskiem Józefa Piłsudskiego (dziś służy celom komercyjno-gospodarczym).

W Kłobii godnym uwagi jest kościół pw. św. Wojciecha – murowany, powstały w latach 1883-1888, wyremontowany w 1972 r., otoczony ogrodzeniem murowano-stalowym z drugiej połowy XIX w. oraz cmentarz rzymskokatolicki z XIX w. z zespołem zabytkowych nagrobków. Warto też zobaczyć zespół parkowo-dworski z dworem murowanym z 1920 r. i pozostałością drzewostanu parkowego.

W Lubrańcu na uwagę zasługuje dawna synagoga żydowska z I połowy XIX w., wybudowana w stylu barokowym, gdzie obecnie mieści się Lubrańskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego. Równie ciekawe są: neogotycki kościół parafialny pw. Matki Boskiej Szkaplerznej z 1905 r. wraz z budynkiem plebanii, gdzie w 1945 r. reaktywowane zostało Włocławskie Seminarium Duchowne, cmentarz parafialny z kaplicą św. Anny z 1834 r., przebudowaną w 1897 r., wraz z zespołem zabytkowych nagrobków, budynek Domu Ludowego z 1930 r. oraz zespół pałacowo-parkowy, w skład którego wchodzi: pałac murowany z 1827 r. wraz z oficynami przypalacowymi pochodzącymi z XIX w. oraz park krajobrazowy z 1826 r. Godnym uwagi jest też budynek liceum ogólnokształcącego powstały w latach 1924-1926. Ponadto w mieście znajdują się budynki dwóch młynów z okresu międzywojnia oraz most żelazny kolejki wąskotorowej na rzece Zgłowiączce. Ciekawym miejscem jest również bez wątpienia lapidarium na Brzezynie, gdzie oddano hołd lubrańskim Żydom pomordowanym w czasie II wojny światowej. Na osobną uwagę zasługują pochodzące z okresu końca II wojny światowej betonowe schrony. Skupiają się one w wokół Lubrańca w trzech punktach: miejscowości Dobierzyn, przy moście kolejowym w Lubrańcu oraz przy drodze do Izbicy Kujawskiej.

W Ossowie znajduje się dwór murowany z końca XIX w. oraz park krajobrazowy podlegający prawnej ochronie. Można też zobaczyć tu drewniany młyn wodny pochodzący z początku XX w.

Redecz Kalny posiada z kolei dwór murowany, z czworakiem i budynkiem mieszkalnym, pochodzący z 1900 r., oraz park krajobrazowy z XIX w., w którym występuje dąb szypułkowy będący pomnikiem przyrody.

Żydowo posiada dwór murowany z końca XIX w. z zespołem folwarcznym, złożonym z czworaka, spichrza i budynków gospodarczych oraz park krajobrazowy. Można tu także skorzystać z wynajmu miejsc noclegowych znajdujących się w zabytkowym obiekcie.

W Sułkowie warto zobaczyć dwór murowany z ok. 1890 r. z parkiem krajobrazowym z XIX w. z wysokim drzewostanem oraz relikty grodziska średniowiecznego z XIV w.

We wsi Kazanie znajduje się dwór zbudowany po 1918 r. według projektu Antoniego Aleksandra Jawornickiego, został on przebudowany w 1928 r. W 1938 r. został poddany remontowi.

W Sarnowie znajduje się Park Kulturowy, gdzie podziwiać można monumentalne grobowce megalityczne z okresu kultury pucharów lejkowatych. Zabytki datowane są na 3,5 tys. lat p.n.e. Ludność wspomnianej kultury budowała grobowce z potężnych głazów najczęściej w formie wydłużonego trapezu. Cmentarzysko składa się obecnie z 9 grobowców o charakterystycznie wydłużonym „kujawskim” kształcie. Sarnowo, ze względu na odkryte tutaj artefakty, stanowi jedną z najważniejszych miejscowości dla nauki polskiej. Inicjatorem badań archeologicznych na terenie sarnowskiego lasu był prof. Konrad Jażdżewski. Dziś wokół grobowców poprowadzona jest ścieżka edukacyjna. W miejscowości znajduje się również cmentarz poewangelicki, który został założony prawdopodobnie w latach 1795-1798.

W Zgłowiączce stoi pomnik Tadeusza Kościuszki, którego historia sięga 1917 r. Wzniesiony w głównej mierze dzięki staraniom ówczesnych właścicieli wsi Borzymów, został odbudowany przez społeczeństwo w 2001 r. W miejscowości znajduje się również gotycki piętnastowieczny kościół. Zabytek został wyremontowany w 1837 r., a w 1924 r. dobudowano do niego wieżę.

W Gołębinie-Parcelach można zobaczyć cmentarz wojenny z 1914 r. Pochowani są tu żołnierze niemieccy i rosyjscy oraz Polacy walczący w czasie I wojny światowej.

W Siarczycach usytuowany jest cmentarz ewangelicki z końca XIX w., założony dzięki Karolowi Kriegerowi, ówczesnemu właścicielowi majątku Siarczycy. Na cmentarzu najstarsze nagrobki pochodzą z pierwszej połowy XIX w.

W Marysinie znajduje się wzniesiony w pierwszych latach XX w. dzięki fundacji Marii Grodzickiej budynek Zespołu Szkół imienia fundatorki. Placówka funkcjonuje w tym miejscu od 1913 r.

Lapidarium na Brzezynie

Cmentarz wojenny w Gołębiniu-Parcelach

Cmentarz w Sarnowie

Dawna synagoga w Lubrańcu. Obecnie siedziba Lubrańskiego Centrum Dziedzictwa Kulturowego

Muszla koncertowa nad Dunajem

Plac 3 Maja. Pomnik Poległym za Wolną i Niepodległą Polskę

Kościół pw. Świętej Trójcy w Dąbiu Kujawskim

2

Zajazd Piłsudskiego

RESTAURACJA • HOTEL

- wesela
- komunie
- jubileusze
- konferencje
- catering

Dąbie Kujawskie 23, 87-890 Lubraniec
tel. 600 018 987, 783 567 772
www.zajazdpilsudskiego.pl

3

**WŁOCŁAWSKIE
PRZEDSIĘBIORSTWO
ROBÓT DROGOWYCH**
Sp. z o.o.

87-853 Kruszyn
Nowa Wieś, ul. Jana Pawła II nr 7
tel. 54 252 84 33, 54 235 55 85
biuro@wprd.pl

www.wprd.pl

4

ZUK
Sp. z o.o.
z siedzibą
w Lubrańcu

**ZAKŁAD
USŁUG
KOMUNALNYCH** Sp. z o.o.

87-890 Lubraniec
ul. Słowackiego 22
tel. sekretariat 782 252 211
tel. księgowość 782 252 233

e-mail: zuk_lubraniec7@wp.pl
www.zuk.lubraniec.pl

5

DOMART

WSZYSTKO DO BUDOWY I REMONTU DOMU

WYMIANA OKIEN I DRZWI

- MATERIAŁY BUDOWLANE
- LAKIERY • KLEJE
- GIPS • TYNKI FARBY
- ART. METALOWE I ELEKTRYCZNE

e-mail: domart.lubraniec@gmail.com

P.W. DOMART
Z. Przybysz
I. Paradziński

ul. Brzeska 33B
87-890 Lubraniec

54 286 23 27

6

GOSPODARSTWO ROLNE

Dariusz Chojnacki

Ossowo 27
87-890 LUBRANIEC

tel. 54 286 20 29, 601 279 363

7

BIURO

Atut

RACHUNKOWE

Aneta
Chylińska

Nr Licencji 16587/2007

87-890 Lubraniec
ul. Rzemieśnicza 6

tel. 54 286 38 72
kom. 693 557 198

biuro.atut@o2.pl

8

MIODY EKOLOGICZNE

mistrz pszczelarski
Waldemar Majewski

Sułkowo 10, 87-890 Lubraniec
tel. 603 587 704

9

GABINET PROFILAKTYCZNY

lekarz medycyny pracy

- Badania profilaktyczne: wstępne, okresowe, kontrolne
- Badania kierowców i do prawa jazdy
- Badania właścicieli broni i amunicji

PROFESMED

Opieka lekarska specjalisty medycyny rodzinnej dla podopiecznych zapisanych na listę przychodni

dr Bogdan Czajka

87-890 Lubraniec, Zgłowiączka 10 A
tel. 54 286 33 91, kom. 604 452 281

10

BUDMIR

Mirosław Szulc

Lubraniec Parcele 21
87-890 Lubraniec

☎ 508 358 386, 506 182 075

**KOSTKA
BRUKOWA**

**BLOCZKI
BETONOWE**

**PŪSTAK
ŻUŹLOWY**

OZDOBNY KAMIEŃ OGRODOWY

11

„ROL-MAR”

SKUP ZBÓŻ

SPRZEDAŻ NAWOZÓW

Lubraniec Parcele 13
87-890 Lubraniec

Mariusz Dębowski
tel. **608 621 296**

12

Montaż-Dach
Montaż pokryć dachowych

Kamil Dzięciolewski
DACHY
KOMPLEKSOWO

www.montaz-dach.cba.pl

☎ **665 514 879**

- DACHY SKOŚNE
- DACHY PŁASKIE
- USŁUGI CIESIELSKIE
- DEMONTAŻ AZBESTU

13

tel. 507 303 719

poczta@fotoanimo.pl

fotoanimo.pl

Fotobudka
Animacje**Atrakcje weselne****Organizacja przyjęć**

14

USŁUGI MINIKOPARKA GRAL-KOP

Lubraniec, Parcele 5A
726 624 704

15

OSK GRALAK

KURSY PRAWA JAZDY
KAT: AM, A1, A2, A, B,
B+E, C, C+E, D, T

Lubraniec Parcele 5A**Lubanie GOK, w każdą środę godz. 16****Włocławek, ul. POW 32, pokój 5, I piętro, godz. 11-16****Włocławek, ul. Rysia 5**
601 233 108
530 990 740

Wydawnictwo Pomorza i Kujaw PiK Zbigniew Klimczak
 www.wydawnictwo-pik.pl - Bydgoszcz 2018

Redaktor wydania: Piotr Zieliński

Współpraca redakcyjna: Ewa Sobieraj, Katarzyna Lelińska

Korekta: Agnieszka Kajak

Projekt okładki: Katarzyna Lelińska

Tekst oraz fotografie wykorzystane w opracowaniu udostępnił

Urząd Miejski w Lubrańcu

Wydawnictwo nie odpowiada za treść i aktualność reklam oraz danych dotyczących gminy

1

Rok założenia 1990

PETROMAN PALIWA Sp. z o.o.
Lubraniec Parcele 55
87-890 Lubraniec
tel./fax 54 286 23 36
tel. 54 286 45 10

 e-mail: petroman@poczta.fm
www.petroman.com.pl

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW

tel. 54 286 45 12, 600 295 291

Przeglądy rejestracyjne ●

 Naprawa pojazdów
osobowych
i ciężarowych ●

 Diagnostyka ●
komputerowa

Serwis opon ●

Serwis klimatyzacji ●

Myjnia ręczna ●

Montaż instalacji LPG ●

HURTOWA SPRZEDAŻ PALIW

 Autoryzowany dystrybutor
LOTOS PALIWA Sp. z o.o.

 Autoryzowany dystrybutor
oleju opałowego ORLEN PALIWA Sp. z o.o.

tel. 608 340 824, 728 567 528, 54 286 23 36

STACJE PALIW

 Pikutkowo 49A **24h** tel. 54 252 19 97

 Lubraniec Parcele 56 **24h** tel. 54 286 28 56

 Piotrków Kuj., ul. Słoneczna 21 **24h** tel. 54 265 41 92

Lubraniec Parcele 57 tel. 54 286 20 93

 Izbica Kuj., ul. Sportowa 1 tel. 54 286 58 00

Boniewo, ul. Poczтовая 14 tel. 54 284 01 68

Chodecz, ul. Nowa 2 tel. 54 284 81 49